

***Sygn. akt IX Ka 470/13***

## WYROK

### W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

***Dnia 14 listopada 2013 roku***

Sąd Okręgowy w Toruniu IX Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Jarosław Sobierajski (spr.)

Sędziowie SO Barbara Plewińska

SO Andrzej Walenta

Protokolant st.sekr.sądowy Katarzyna Kotarska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Toruniu Barbary Dryzner

po rozpoznaniu w dniu 14 listopada 2013 roku

sprawy ***P. L.***

***oskarżonego z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk i 297 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 64 § 1 kk***

na skutek apelacji, wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Chełmnie

z dnia 4 lipca 2013 roku sygn. akt II K 183/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchyla orzeczenie o przepadku dowodów rzeczowych zawarte w punkcie IV;

II. w pozostałym zakresie tenże wyrok utrzymuje w mocy;

III. zwalnia oskarżonego od zapłaty wydatków poniesionych w postępowaniu odwoławczym, którymi obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt IX Ka 470/13

## UZASADNIENIE

***P. L.*** został oskarżony o to, że:

w dniu 7 stycznia 2013 roku w U., będąc uprzednio skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 7 kwietnia 2005 roku, sygn. akt III K 551/03 za czyn z art. 279 §1 kk na karę 1 roku pozbawienia wolności, którą odbył od 18 czerwca 2008 roku do 18 czerwca 2009 roku, działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, usiłował doprowadzić do niekorzystnego rozporządzenia pieniędzmi w kwocie 8.000 złotych Spółdzielczą Kasę Oszczędnościowo- Kredytową im. (...) w G., za pomocą wprowadzenia w błąd w ten sposób, że w trakcie zawierania umowy pożyczki posłużył się nierzetelnym poświadczającym nieprawdę zaświadczeniem o zatrudnieniu i dochodach, jednak zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na negatywną weryfikację danych,

tj. o czyn z art. 13 §1 kk w zw. z art. 286 §1 kk i art. 297 §1 kk w zw. z art. 11 §2 kk w zw. z art. 64 §1 kk.

**Sąd Rejonowy w Chełmnie wyrokiem z dnia 4 lipca 2013 roku** (sygn. akt II K 183/13), wydanym w trybie art. 335 kpk, uznał oskarżonego za winnego popełnienia zarzuconego mu czynu to jest występku z art. 13 §1 kk w zw. z art. 286 §1 kk i art. 297 §1 kk w zw. z art. 11 §2 kk w zw. z art. 64 §1 kk i za to w myśl art. 11 §3 kk na podstawie art. 286 §1 kk wymierzył mu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawiesił na okres 4 lat tytułem próby zobowiązując oskarżonego w tym czasie, na podstawie art. 72 §1 pkt 4 kk, do wykonywania pracy zarobkowej.

Nadto w punkcie IV wyroku Sąd Rejonowy na podstawie art. 44§ 2 kk orzekł wobec oskarżonego przepadek dowodów rzeczowych w postaci zaświadczenia o zatrudnieniu i zarobkach z dnia 4 stycznia 2013 roku i wniosku oskarżonego o przyznanie pożyczki.

Oskarżony został zwolniony od obowiązku uiszczenia opłaty sądowej zaś poniesionymi w sprawie wydatkami Sąd Rejonowy obciążył Skarb Państwa.

Od powyższego wyroku **apelację wniósł prokurator** zaskarżając wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze na korzyść oskarżonego.

Wyrokowi zarzucił obrazę prawa materialnego, tj. przepisu art. 44 §2 kk polegającą na orzeczeniu wobec oskarżonego środka karnego w postaci przepadku dowodów rzeczowych wskazanych w punkcie IV wyroku mimo, iż przedmioty te nie stanowiły własności oskarżonego i nie mają żadnej wartości majątkowej w związku z czym powinny być pozostawione w aktach sprawy.

Powołując się na powyższe uchybienie prokurator wniósł o zmianę punktu IV wyroku poprzez orzeczenie na podstawie art. 230 § 3 kpk o pozostawieniu dowodów rzeczowych w postaci zaświadczenia o zatrudnieniu i dochodach z dnia 4 stycznia 2013 roku oraz wniosku oskarżonego o przyznanie pożyczki, w aktach sprawy.

Sąd Okręgowy zaważył, co następuje:

Apelacja oskarżyciela publicznego jest zasadna, zaś na skutek uwzględnienia podniesionego w niej zarzutu zaskarżony wyrok został zmieniony w kwestionowanym tamże zakresie.

Podzielając słuszną argumentację przytoczoną w uzasadnieniu postawionego zarzutu stwierdzić należy, że zasadnie prokurator wskazał, iż zawarte w punkcie

IV zaskarżonego wyroku orzeczenie o przepadku dowodów rzeczowych pod postacią zaświadczenia o zatrudnieniu i dochodach z dnia 4 stycznia 2013 roku oraz wniosku oskarżonego o przyznanie pożyczki, zapadło z obrazą art. 44 § 2 kk.

Zgodnie z art. 44 § 2 kk, sąd może orzec, a w wypadku wskazanym w ustawie orzeka, przepadek przedmiotów, które służyły lub były przeznaczone do popełnienia przestępstwa. Zważyć jednak należy, że nie można orzec przepadku narzędzi przestępstwa, jeżeli nie stanowią one własności sprawcy, a przepis szczególny nie przewiduje – tak, jak miało to miejsce w przedmiotowej sprawie - orzeczenia przepadku niezależnie od tej przesłanki (§ 7 art. 44 kk). Zgodnie bowiem z art. 44 § 5 kk, przepadku przedmiotów służących bądź przeznaczonych do popełnienia przestępstwa, o którym mowa w art. 44 § 2 kk nie orzeka się, jeżeli „podlegają one zwrotowi pokrzywdzonemu lub innemu podmiotowi”. Przedmioty tego rodzaju w pierwszej kolejności podlegają zwrotowi pokrzywdzonemu lub innemu uprawnionemu podmiotowi, a dopiero wtedy, gdy taki podmiot nie występuje lub nie można go ustalić, dopuszczalne jest orzeczenie przepadku tych przedmiotów na rzecz Skarbu Państwa (por. postanowienie SA we Wrocławiu z 24 listopada 2006 r., II AKz 560/2006., OSA 2007, nr 4, poz. 15).

W niniejszej sprawie niedopuszczalne było orzeczenie przepadku dowodów rzeczowych opisanych w punkcie IV zaskarżonego wyroku na podstawie art. 44 § 2 kk, gdyż zaświadczenie o zatrudnieniu i dochodach oraz wniosek oskarżonego o przyznanie pożyczki nie stanowią własności oskarżonego. Żaden zaś przepis szczególny nie przewiduje orzeczenia przepadku niezależnie od tej przesłanki (§ 7 art. 44 kk).

Jednocześnie orzeczenie przepadku powyżej wymienionych dowodów rzeczowych na rzecz Skarbu Państwa uniemożliwiła okoliczność, iż nie przedstawiają one żadnej wartości majątkowej (ekonomicznej) i nie stanowią przedmiotów, o których mowa w art. 44 kk. Dokumenty będące w sprawie dowodami rzeczowymi nie są ani rzeczą ruchomą ani przedmiotem w rozumieniu art. 115 § 9 kk.

Z kolei zwrot przedmiotowych dokumentów pokrzywdzonemu SKOK im (...) jako właścicielowi uniemożliwiła okoliczność, że dokumenty te poświadczały nieprawdę.

Mając na uwadze powyższe, sąd odwoławczy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchylił orzeczenie o przepadku dowodów rzeczowych zawarte w punkcie IV tego wyroku. Dodać należy, że nie było potrzeby orzekania o tych dowodach w trybie art. 230 kpk, o co wnioskował prokurator. Dowody te będące dokumentami traktować należy jako część akt sprawy, których los dzielą aż do zniszczenia. Wyjątkowo możliwe jest rozstrzygnięcie na podstawie art. 230 § 2 kpk, jeżeli dokument powstał w wyniku działania na druku wydanym przez określoną instytucję, która w zakresie swego działania może podjąć decyzję co do jego dalszego losu, wyłączając jego używanie (por. Kazimierz Postulski, Marek Siwek, Przepadek w polskim prawie karnym, Kantor Wydawniczy Zakamycze 2004 r., s.270).

W tym miejscu godzi się też podkreślić, iż dokonana zmiana zaskarżonego wyroku odpowiada treści ugody zawartej między oskarżonym i prokuratorem, nie zawierającej uzgodnienia o przepadku dowodów rzeczowych, konsekwencją której był wniosek oskarżyciela publicznego na podstawie art. 335 kpk, uwzględniony wszak, choć tylko formalnie, przez sąd rejonowy.

Po dokonaniu opisanej zmiany, nie dopatrując się jednocześnie w zaskarżonym orzeczeniu żadnych innych uchybień mogących stanowić bezwzględne przyczyny odwoławcze, będących podstawą do uchylenia wyroku bądź jego zmiany w dalszej części z urzędu, sąd odwoławczy zaskarżony wyrok w pozostałym zakresie utrzymał w mocy.

Na podstawie art. 624 § 1 kpk w zw. z art. 634 kpk sąd odwoławczy zwolnił oskarżonego od zapłaty wydatków poniesionych w postępowaniu odwoławczym, obciążając nimi Skarb Państwa, gdyż przemawiały za tym względy słuszności; wszak postępowanie odwoławcze zostało wszczęte, a zaskarżony wyrok uległ zmianie na skutek błędu Sądu Rejonowego.